

Dietetyka pediatryczna

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Dietetyka
Dyscyplina wiodąca	Nauki o zdrowiu
Profil studiów	praktyczny
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	egzamin
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Dietetyki Klinicznej (ul. Ciołka 27, 01-445 Warszawa) Zakład Biologii Medycznej (ul. Litewska 14/16, 00-575 Warszawa) Klinika Neonatologii i Chorób Rzadkich (Uniwersyteckie Centrum Kliniczne Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, Dziecięcy Szpital Kliniczny, ul. Żwirki i Wigury 63a, 02-091 Warszawa)
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	prof. Dorota Szostak-Węgierek, dr hab. Gabriela Olędzka, prof. Bożena Kociszewska-Najman
Koordynator przedmiotu	dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna (aneta.czerwonogrodzka@wum.edu.pl)
Osoba odpowiedzialna za sylabus	dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna (aneta.czerwonogrodzka@wum.edu.pl)
Prowadzący zajęcia	dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna; dr hab. Anna Jeznach-Steinhagen; dr hab. Agnieszka Bzikowska-Jura; dr hab. Iwona Boniecka, dr n.med. Joanna Schreiber-Zamora, dr n.med. Ewa Idziakowska-Głuszczyk, dr n.med. Beata Borek-Dzięcioł, dr n.med. Natalia Czaplińska, prof. dr hab. n.med. Andrzej Piotrowski, mgr Adriana Szulińska

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr .../2024 Rektora WUM z dnia2024 r.)

Rok i semestr studiów	Rok 2, semestr 1 (3)	Liczba punktów ECTS	3.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)		46	1.8
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)		30	1.2
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń			

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Przedstawienie aktualnego stanu wiedzy na temat prawidłowego postępowania żywieniowego i dietetycznego w populacji wieku rozwojowego
C2	Zapoznanie studenta z zasadami prawidłowego postępowania żywieniowego u dzieci i młodzieży w zakresie diet fizjologicznych
C3	Poznanie zasad postępowania dietetycznego i leczenia żywieniowego pacjentów pediatrycznych w wybranych jednostkach chorobowych
C4	Przygotowanie studenta do praktycznego wykorzystania zdobytej wiedzy w przyszłej pracy dietetyka

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W13	Wymienia objawy i przyczyny wybranych chorób oraz wskazuje podstawy działań interwencyjnych wobec pacjentów
W14	Definiuje podstawowe pojęcia żywieniowe i systematyzuje wiedzę dotyczącą zasad prawidłowego żywienia dzieci w różnych przedziałach wiekowych
W30	Wyjaśnia zasady i podstawy fizjologiczne dietetyki pediatrycznej
W43	Zna sposoby oceny stanu zdrowia całych populacji i zasady stosowane przy porównywaniu stanu zdrowia różnych grup populacyjnych

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr .../2024 Rektora WUM z dnia2024 r.)

Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U05	Wykorzystuje w praktyce różne sposoby oceny stanu odżywienia i sposobu żywienia
U19	Opracowuje plany postępowania żywieniowego w różnych jednostkach chorobowych
U20	Tworzy mapę zagrożeń zdrowotnych wynikających z nieprawidłowego żywienia dzieci i postrzega potrzeby przyszłych pacjentów
U59	Wskazuje procesy prowadzące do rozwoju chorób i analizuje zależności między żywieniem a rozwojem chorób
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K01	Posiada świadomość własnych ograniczeń i wie, kiedy zwrócić się do innych specjalistów
K07	Przestrzega zasad etyki zawodowej
K08	Przestrzega praw pacjenta, w tym prawa do informacji dotyczącej proponowanego postępowania dietetycznego oraz jego możliwych następstw i ograniczeń
K16	Pogłębia umiejętność pracy w grupie

5. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykład 1 (2h)	Treści kształcenia: Programowanie metaboliczne zdrowia w dorosłości. Osoba prowadząca: prof. Dorota Szostak-Węgierek	W13, W14, W30, W43
Wykład 2 (2h)	Treści kształcenia: Fizjologia procesu laktacji. Karmienie piersią jako złoty standard żywienia niemowląt. Standard opieki okołoporodowej w zakresie karmienia piersią. Skład pokarmu kobiecego, czynniki wpływającego na jego zmienność Osoba prowadząca: dr hab. Agnieszka Bzikowska-Jura	
Wykład 3 (2h)	Treści kształcenia: Dojrzewanie układu pokarmowego u dzieci. Charakterystyka zaburzeń czynnościowych przewodu pokarmowego u niemowląt Osoba prowadząca: Klinika Neonatologii i Chorób Rzadkich	
Wykład 4 (2h)	Treści kształcenia: Noworodki urodzone przedwcześnie i z małą masą urodzeniową. Różnice w postępowaniu żywieniowym w porównaniu z dziećmi urodzonymi o czasie Osoba prowadząca: Klinika Neonatologii i Chorób Rzadkich	
Wykład 5 (2h)	Treści kształcenia: Metody oceny stanu odżywienia w populacji pediatrycznej Osoba prowadząca: dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna	
Wykład 6 (2h)	Treści kształcenia: Charakterystyka produktów specjalnego przeznaczenia żywieniowego dla niemowląt i dzieci Osoba prowadząca: mgr Adriana Szulińska	
Wykład 7 (2h)	Treści kształcenia: Zasady żywienia dzieci w wieku poniemowlęcym oraz przedszkolnym Osoba prowadząca: dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna	
Wykład 8 (2h)	Treści kształcenia: Zasady żywienia dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, w tym w okresie pokwitania Osoba prowadząca: dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna	

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr .../2024 Rektora WUM z dnia2024 r.)

Wykład 9 (2h)	Treści kształcenia: Zaburzenia stanu odżywienia w populacji pediatrycznej – niedożywienie, nadmiar masy ciała Osoba prowadząca: dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna	
Wykład 10 (2h)	Treści kształcenia: Żywnienie w chorobach jamy ustnej i zębów Osoba prowadząca: dr hab. Iwona Boniecka	
Wykład 11 (2h)	Treści kształcenia: Alergia na białka mleka krowiego i nietolerancja laktozy. Charakterystyka diety bezmlecznej i bezlaktozowej Osoba prowadząca: dr hab. Agnieszka Bzikowska-Jura	
Wykład 12 (2h)	Treści kształcenia: Charakterystyka wybranych chorób układu pokarmowego u dzieci (nieswoiste choroby zapalne jelit, przewlekłe i ostre zapalenie trzustki) Osoba prowadząca: Klinika Neonatologii i Chorób Rzadkich	
Wykład 13 (2h)	Treści kształcenia: Żywnienie dzieci i młodzieży chorych na cukrzycę Osoba prowadząca: dr hab. Anna Jeznach-Steinhagen	
Wykład 14 (2h)	Treści kształcenia: Żywnienie dzieci z wybranymi chorobami nerek Osoba prowadząca: Zakład Dietetyki Klinicznej	
Wykład 15 (2h)	Treści kształcenia: Leczenie żywieniowe w populacji pediatrycznej – żywienie enteralne i parenteralne Osoba prowadząca: Klinika Neonatologii i Chorób Rzadkich	
Seminarium 1 (4h)	Treści kształcenia: Funkcjonowanie Banków Mleka Kobiecego w Polsce. Analiza składu mleka – zajęcia praktyczne Osoba prowadząca: dr hab. Agnieszka Bzikowska-Jura KOLOKWIUM: wykład 2	
Seminarium 2 (2h)	Treści kształcenia: Wzmacniacze pokarmu naturalnego – praktyczne zastosowanie. Case study – żywienie noworodka urodzonego przedwcześnie Osoba prowadząca: Klinika Neonatologii i Chorób Rzadkich KOLOKWIUM: wykład 3 i 4	
Seminarium 3 (2h)	Treści kształcenia: Praktyczne zastosowanie siatek centylowych i innych metod oceny stanu odżywienia u dzieci Osoba prowadząca: dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna KOLOKWIUM: wykład 5	
Seminarium 4 (4h)	Treści kształcenia: Diety zbilansowane stosowane w pediatrii. Mleka modyfikowane do żywienia niemowląt zdrowych i chorych – zajęcia praktyczne Osoba prowadząca: mgr Adriana Szulińska KOLOKWIUM: wykład 6	W13, W14, W30, W43, U05, U19, U20, U59, K01, K07, K08, K16
Seminarium 5 (4h)	Treści kształcenia: Żywność dla niemowląt i małych dzieci – analiza rynku. Planowanie żywienia dla dziecka w wieku poniemowlęcym, przedszkolnym i szkolnym. Osoba prowadząca: dr hab. Agnieszka Bzikowska-Jura KOLOKWIUM: wykład 8	
Seminarium 6 (2h)	Treści kształcenia: Planowanie żywienia dla dzieci stosujących różne odmiany diet roślinnych Osoba prowadząca: dr hab. Agnieszka Bzikowska-Jura KOLOKWIUM: brak	
Seminarium 7 (2h)	Treści kształcenia: Postępowanie dietetyczne w wybranych chorobach infekcyjnych u dzieci. Osoba prowadząca: dr hab. Agnieszka Bzikowska-Jura/ mgr Adriana Szulińska KOLOKWIUM: wykład 11 (w zależności od planu) oraz seminarium 5 i 6	
Seminarium 8 (4h)	Treści kształcenia: Wybrane zaburzenia odżywiania w populacji pediatrycznej - wybiórczość pokarmowa, ARFID. Rola żywienia w zespole nadpobudliwości psychoruchowej z deficytem uwagi (ADHD) i autyzmie. Dieta bezmleczna w praktyce. Osoba prowadząca: dr hab. Agnieszka Bzikowska-Jura	

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr .../2024 Rektora WUM z dnia2024 r.)

	KOLOKWIUM: brak
Seminarium 9 (2h)	Treści kształcenia: Otyłość – planowanie diet w populacji pediatrycznej Osoba prowadząca: dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna KOLOKWIUM: wykład 9
Seminarium 10 (2h)	Treści kształcenia: Żywnienie dzieci z wybranymi chorobami metabolicznymi Osoba prowadząca: Klinika Neonatologii i Chorób Rzadkich KOLOKWIUM: seminarium 2
Seminarium 11 (2h)	Treści kształcenia: Współpraca lekarza i dietetyka w zakresie opieki nad dzieckiem z nieswoistą chorobą zapalną jelit Osoba prowadząca: Klinika Neonatologii i Chorób Rzadkich KOLOKWIUM: wykład 12 i seminarium 10
Seminarium 12 (4h)	Treści kształcenia: Choroby glutenozależne (celiakia, nieceliakalna nadwrażliwość na gluten, alergia na pszenicę). Zasady diety bezglutenowej. Osoba prowadząca: dr hab. Agnieszka Bzikowska-Jura KOLOKWIUM: Wykład 11 (w zależności od planu) seminarium 7 i 8
Seminarium 13 (4h)	Treści kształcenia: Praktyczne aspekty planowania żywienia u dzieci i młodzieży chorujących na cukrzycę i z chorobami nerek. Osoba prowadząca: dr hab. Anna Jeznach-Steinhagen/ dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna KOLOKWIUM: wykład 13 i 14
Seminarium 14 (2h)	Treści kształcenia: Planowanie i monitorowanie leczenia żywieniowego u dzieci chorujących na mukowiscydozę. Osoba prowadząca: dr hab. Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna KOLOKWIUM: wykład 10
Seminarium 15 (2h)	Treści kształcenia: Jak zaplanować „worek żywieniowy” dla pacjenta pediatrycznego – praca na przypadkach Osoba prowadząca: Klinika Neonatologii i Chorób Rzadkich KOLOKWIUM: wykład 15 i seminarium 11

6. LITERATURA

Obowiązkowa

- Jarosz M. (red.): Normy żywienia dla populacji polskiej – nowelizacja. IŻŻ, 2017
- Krawczyński M. (red.): Żywnienie dzieci w zdrowiu i chorobie. HelpMed, Kraków 2018
- Kunachowicz H., Nadolna I., Przygoda B., Iwanow K.: Tabele składu i wartości odżywczej żywności. PZWL, Warszawa 2017
- Nehring-Gugulska M, Żukowska-Rubik M, Pietkiewicz A. Karmienie piersią w teorii i praktyce. Medycyna Praktyczna, Kraków 2017
- Szajewska H. (red.): Żywnienie i leczenie żywieniowe dzieci i młodzieży. MP. Kraków 2017
- Weker H, Barańska M. (red.): Żywnienie niemowląt i małych dzieci. Zasady postępowania w żywieniu zbiorowym. Instytut Matki i Dziecka, Warszawa 2014: www.imid.med.pl (zakładka: do pobrania)
- Weker H.[red.]: O żywieniu i aktywności fizycznej dzieci – prosto, nowocześnie, praktycznie. Instytut Matki i Dziecka, Warszawa 2015: www.imid.med.pl (zakładka: do pobrania)
- Wesołowska A (red.). Banki Mleka w Polsce. Funkcjonowanie w podmiotach leczniczych – idea i praktyka. Ministerstwo Zdrowia, Fundacja Bank Mleka Kobięcego, 2017
- Pierwsze badanie noworodka. Propedeutyka neonatologii. Podręcznik dla studentów kierunków medycznych. Red. Prof. dr. sc. Milan Stanojević i prof. dr hab. n. med. Bożena Kociszewska Najman. WUM. Wydawnictwo Harde, 2023.
- Dutkiewicz A. Dietetyka w zaburzeniach odżywiania u dzieci i młodzieży. PZWL, Warszawa, 2024.

Uzupełniająca

- Czasopisma: Standardy Medyczne – Pediatria (<https://www.standardy.pl>)
- Bożena Kociszewska-Najman (red). Podstawy neonatologii dla studentów. Warszawa 2017.
- Wilińska M. Laktacja – Kompendium dla praktyków. Tom 1 i 2. PZWL, Warszawa 2022/2023.

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
Np. A.W1, A.U1, K1	<i>Pole definiuje metody wykorzystywane do oceniania studentów, np. kartkówka, kolokwium, raport z ćwiczeń itp.</i>	Np. próg zaliczeniowy
W13, W14, W30, W43	a) Forma zaliczenia przedmiotu: 1) Kolokwia wejściowe z materiału wykładowego i seminaryjnego (zakres podany przy seminarium) - kolokwium zalicza 60% możliwych do zdobycia punktów. Student zostaje dopuszczony do egzaminu, jeśli uzyska ze wszystkich kolokwiów średnią punktów odpowiadającą min 60%. Studenci, którzy uzyskają średnią sumę % ze wszystkich kolokwiów > 92% oraz będą mieli każde kolokwium zaliczone na min 60% zostaną zwolnieni z egzaminu końcowego z oceną bardzo dobrą (5,0). Student, który nie uzyskał średniej sumy 60% ze wszystkich kolokwiów pisze kolokwium wyjściowe z całego materiału (zalicza je 60% możliwych do zdobycia pkt). 2) Zaliczenie z zakresu praktyki – przygotowywanie prac zleconych przez wykładowcę, omówione i dyskutowane podczas zajęć. 3) Obecności Student może mieć na zajęciach jedną nieusprawiedliwioną nieobecność, nie ma wówczas możliwości pisania zaległego kolokwium wejściowego (powinien uzyskać średnia z pozostałych kolokwiów min 60% do zaliczenia z uwzględnieniem nieobecności). Studenci z usprawiedliwionymi nieobecnościami mogą zaliczyć zaległe kolokwia wejściowe. 4) Egzamin elektroniczny z całego materiału – zalicza 60% możliwych do zdobycia punktów. W przypadku niezaliczenia egzaminu przysługuje drugie podejście (termin poprawkowy, ta sama forma i próg zaliczenia), niezaliczenie egzaminu poprawkowego powoduje konieczność podejścia do egzaminu komisyjnego (ustny)	60%

8. INFORMACJE DODATKOWE
<u>Kontakt do koordynatora przedmiotu:</u> Aneta Czerwonogrodzka-Senczyna Zakład Dietetyki Klinicznej, ul. Ciołka 27, 01-445 Warszawa, pokój 54 (sekretariat zakładu II piętro, tel. 22 877-35-97) e-mail: aneta.czerwonogrodzka@wum.edu.pl bądź przez aplikację Teams   Zajęcia odbywają się według planu umieszczonego na stronie internetowej Zakładu Dietetyki Klinicznej: http://www.zdk.wum.edu.pl. Przy Zakładzie Dietetyki Klinicznej działa Studenckie Koło Naukowe Dietetyków.   Klinika Neonatologii i Chorób Rzadkich Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego ul. Żwirki i Wigury 63A, 02-091 Szczegółowe informacje o przygotowaniu do zajęć praktycznych umieszczane będą na stronie Kliniki Neonatologii i Chorób Rzadkich (e-mail: neonatologia@wum.edu.pl, tel.: +4822/3179343).   W Klinice Neonatologii i Chorób Rzadkich obowiązuje ubranie medyczne, obuwie na zmianę oraz zakaz noszenia biżuterii, tipsów i pomalowanych paznokci.   W Klinice Neonatologii i Chorób Rzadkich prowadzone jest Studenckie Koło Naukowe ProNeo.   Studentów obowiązuje tajemnica dotycząca pacjentów oraz dokumentacji medycznej. Nie wolno wykonywać zdjęć i nagrywać filmów przedstawiających pacjenta, wykonywane procedury medyczne oraz dokumentację medyczną.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich